

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. liepos 15 d.*

„Konkurencija — Karteliai — Europos šilumos stabilizatorių rinkos — Sprendimas, kuriuo konstatuojamas EB 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimas — Bendros dukterinės bendrovės padarytas pažeidimas — Baudos — Dukterinės bendrovės ir patronuojančiųjų bendrovių solidari atsakomybė — Dešimties metų senatis, taikoma vienai iš patronuojančiųjų bendrovių — Pakartotinis sprendimo priėmimas — Baudos sumažinimas vienai iš patronuojančiųjų bendrovių — Pareigos sumokėti sumažintą baudą priskyrimas dukterinei bendrovei ir kitai patronuojančiajai bendrovei — Teisė į gynybą“

Byloje T-485/11

Akzo Nobel NV, įsteigta Amsterdame (Nyderlandai),

Akcros Chemicals Ltd, įsteigta Vorikšyre (Jungtinė Karalystė),

atstovaujamos advokatų C. Swaak ir R. Wesseling,

ieškovės,

prieš

Europos Komisija, iš pradžių atstovaujama F. Ronkes Agerbeek ir J. Bourke, vėliau – F. Ronkes Agerbeek ir P. Van Nuffel, padedamų baristerio J. Holmes,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2011 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas 2009 m. lapkričio 11 d. Komisijos sprendimas C(2009) 8682 galutinis dėl procedūros pagal EB 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/38.589 – Šilumos stabilizatoriai), kiek jis skirtas *Akzo Nobel* ir *Akcros Chemicals*, arba, nepatenkinus šio reikalavimo, sumažinti skirtų baudų dydį

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Prek, teisėjai I. Labucka (pranešėja) ir V. Kreuschitz,

posėdžio sekretorė S. Spyropoulos, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. rugsėjo 23 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą¹

Ginčo aplinkybės

- 1 Šis ginčas kilo dėl 2011 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimo (toliau – ginčijamas sprendimas), kuriuo iš dalies keičiamas 2009 m. lapkričio 11 d. Komisijos sprendimas C(2009) 8682 galutinis dėl procedūros pagal EB 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/38.589 – Šilumos stabilizatoriai) tiek, kiek jis skirtas ieškovėms *Akzo Nobel* ir *Akcros Chemicals* (toliau – pirmas sprendimas).

(Praleista)

Procesas ir šalių reikalavimai

- 35 2011 m. rugsėjo 12 d. ieškovės Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo.

(Praleista)

- 56 Šioje byloje ieškovės Bendrojo Teismo prašo:

- visų pirma panaikinti ginčijamą sprendimą,
- nepatenkinus pirmojo reikalavimo, sumažinti joms skirtų baudų dydį,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

- 57 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

- atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 58 Grįsdamos ieškinį, ieškovės pateikia tris pagrindus.

- 59 Kaip trečiąjį pagrindą ieškovės nurodo, kad Komisija pažeidė jų teisę į gynybą, nes prieš priimdama ginčijamą sprendimą neišsiuntė joms naujo pranešimo apie kaltinimus, nors privalėjo.

(Praleista)

- 66 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad teisė būti išklaustam, kuri yra viena iš pagrindinių teisės į gynybą sudedamųjų dalių, yra bendrasis Europos Sąjungos teisės principas, kurio turi būti laikomasi visose procedūrose, net administracinio pobūdžio, ypač tuo atveju, kai gali būti skirtos sankcijos, be kita ko, baudos, ir kad pagal šį principą reikalaujama, kad suinteresuotajai įmonei per administracinę procedūrą būtų suteikta galimybė veiksmingai pareikšti savo nuomonę (šiuo klausimu žr. 1979 m. vasario 13 d. Sprendimo *Hoffmann-La Roche / Komisija*, 85/76, Rink., EU:C:1979:36, 9 punktą; 1983 m. birželio 7 d. Sprendimą *Musique Diffusion française ir kt. / Komisija*, 100/80–103/80, EU:C:1983:158, ir 2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 64–66 punktus)

1 — Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano esant tikslinga paskelbti.

- 67 Šis principas įgyvendinamas Reglamento Nr. 1/2003 27 straipsnio 1 dalimi; joje nustatyta, kad šalims siunčiamas pranešimas apie kaltinimus, kuriame turi būti aiškiai išdėstyti pagrindiniai argumentai, kuriais Komisija remiasi toje procedūros stadijoje, kad suinteresuotieji asmenys galėtų veiksmingai susipažinti su informacija apie veiksmus, kuriais Komisija juos kaltina, ir jos turimais įrodymais (šiuo klausimu žr. 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink., EU:C:2002:582, 315 ir 316 punktus ir 66 punkte minėto Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija*, EU:C:2004:6, 66 ir 67 punktus)
- 68 Teisės į gynybą užtikrinimas reikalauja, kad atitinkamai įmonei per administracinę procedūrą būtų suteikta galimybė veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl nurodytų faktų ir aplinkybių tikrumo ir reikšmingumo ir dėl dokumentų, kuriais Komisija grindžia teiginį, kad buvo padarytas pažeidimas (66 punkte minėto Sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. / Komisija*, EU:C:1983:158, 10 punktas; 2007 m. sausio 25 d. Sprendimo *Dalmine / Komisija*, C-407/04 P, Rink., EU:C:2007:53, 44 punktas ir 2007 m. gegužės 10 d. Sprendimo *SGL Carbon / Komisija*, C-328/05 P, Rink., EU:C:2007:277, 71 punktas)
- 69 Šios bylos aplinkybėmis ir neatsižvelgiant į tai, ar iki ginčijamo sprendimo priėmimo Komisija privalėjo išsiųsti ieškovėms naują pranešimą apie kaltinimus, reikia konstatuoti, kad šio sprendimo 20–22 ir 25 punktuose paminėtuose raštuose ir elektroniniame laiške Komisija paprašė ieškovių pateikti savo nuomones.
- 70 Vis dėlto joms pateikti ieškovės turėjo tik keturias darbo dienas, t. y. nuo trečiadienio, 2011 m. birželio 1 d., iki pirmadienio, 2011 m. birželio 6 d., skaičiuojant nuo Komisijos raštų gavimo, ir tris darbo dienas, t. y. nuo trečiadienio, 2011 m. birželio 15 d., iki penktadienio, 2011 m. birželio 17 d., skaičiuojant nuo Komisijos elektroninio laiško gavimo.
- 71 Tokie trumpi terminai nesuderinami su teise į gynybą.
- 72 Todėl reikia panaikinti ginčijamą sprendimą, jei ieškovės pateiktų pakankamai įrodymų ne dėl to, kad, nesant šio procedūros pažeidimo, t. y. jei jos būtų turėjusios pakankamai laiko pateikti savo nuomonę, ginčijamo sprendimo turinys būtų buvęs kitoks, o dėl to, kad jos būtų galėjusios geriau apsiginti, jei nebūtų šio procedūros pažeidimo (šiuo klausimu žr. 2013 m. birželio 18 d. Sprendimo *Fluorsid ir Minmet / Komisija*, T-404/08, Rink., EU:T:2013:321, 110 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką); tam reikia atsižvelgti į administracinės procedūros, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas, laikotarpį, t. y. į laikotarpį iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos, t. y. 2011 m. birželio 30 d. (šiuo klausimu žr. 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland / Komisija*, T-329/01, Rink., EU:T:2006:268, 377 punktą).
- 73 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad tuo metu, kai vyko administracinė procedūra, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas, galima buvo ginčytis dėl klausimo, kokių su solidariai skolingų bendrovių solidarumo ryšiais susijusių įgaliojimų turėjo Komisija, turint omenyje, kad jos buvo viena įmonė, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnį.
- 74 Iš tiesų tik 2011 m. kovo 3 d. sprendimu, t. y. likus mažiau kaip keturiems mėnesiams iki ginčijamo sprendimo priėmimo, Bendrasis Teismas nusprendė, kad tik Komisija, įgyvendindama savo kompetenciją skirti baudas pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį, turi nustatyti atskirų bendrovių atitinkamas dalis sumose, kurias jos turi sumokėti solidariai, jei minėtos bendrovės sudarė vieną įmonę, ir kad ši pareiga negali būti palikta nacionalinių teismų kompetencijai (2011 m. kovo 3 d. Sprendimo *Siemens ir VA Tech Transmission & Distribution / Komisija*, T-122/07–T-124/07, Rink., EU:T:2011:70, 157 punktas)

- 75 Per administracinę procedūrą, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas, dėl šio klausimo galima buvo ginčytis dar ir todėl, kad vėliau Teisingumo Teismas panaikino 74 punkte minėtą Sprendimą *Siemens ir VA Tech Transmission & Distribution / Komisija* (EU:T:2011:70) ir nusprendė, jog solidarių bendraskolių baudos dalių nustatymas priklauso tik nacionalinio teismo kompetencijai (42 punkte minėto Sprendimo *Siemens*, EU:C:2014:256, 62 punktas)
- 76 Taigi per administracinę procedūrą, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas, ir atitinkamai iki 42 punkte minėto Sprendimo *Siemens* (EU:C:2014:256) paskelbimo ieškovės galėjo teigti, kad turi teisę į *Elementis*, su kuria buvo solidariai nubaustos už partnerės *Akcros* padarytą pažeidimą, baudos dydžio sumažinimą, nes tuo metu, kai vykdytas pažeidimas, visos jos buvo viena įmonė, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnį.
- 77 Todėl per administracinę procedūrą, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas, ieškovės būtų galėjusios geriau apsiginti, jei būtų turėjusios pakankamai laiko pateikti savo nuomonę.
- 78 Antra, nustatyta, kad ginčijamame sprendime Komisija siekė atsižvelgti į 21 punkte minėtą Sprendimą *ArcelorMittal* (EU:C:2011:190).
- 79 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad senaties sustabdymas turėjo ieškovėms tik *inter partes*, bet ne *erga omnes* poveikį, t. y. nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis tas sustabdymas galiojo tik *Elementis*.
- 80 Tačiau, pirma, reikia priminti, kad byloje, kurioje priimtas 21 punkte minėtas Sprendimas *ArcelorMittal* (EU:C:2011:190), Teisingumo Teismas pateikė nuomonę dėl senaties sustabdymo įvairioms įmonėms, kaip jos suprantamos pagal SESV 101 straipsnį, dalyvavusioms darant tą patį pažeidimą, poveikio *inter partes* (21 punkte minėto Sprendimo *ArcelorMittal*, EU:C:2011:190, 148 punktas).
- 81 Antra, nagrinėjamu atveju per antrąjį pažeidimo laikotarpį *Elementis* ir ieškovės buvo viena ir ta pati įmonė, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnį ir kaip tai nuspręsta šiandien byloje T-47/10 skelbiamo sprendimo 405 punkte.
- 82 Neatsižvelgiant į klausimą, ar Komisija pagrįstai galėjo taikyti sprendinį, Teisingumo Teismo pasirinktą byloje, kurioje priimtas 21 punkte minėtas Sprendimas *ArcelorMittal* (EU:C:2011:190) (tame sprendime buvo kalbama apie įvairias įmones, dalyvavusias darant tą patį pažeidimą), tokiu kaip šios bylos atveju (kai kalbama apie įvairias bendroves, kurios antruoju pažeidimo laikotarpiu sudarė vieną ir tą pačią įmonę), darytina išvada, kad visų pirma šiuo klausimu ieškovės būtų galėjusios geriau apsiginti per administracinę procedūrą, kurioje priimtas ginčijamas sprendimas, jei būtų turėjusios pakankamai laiko pateikti savo nuomonę.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2011 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas 2009 m. lapkričio 11 d. Komisijos sprendimas C(2009) 8682 galutinis dėl procedūros pagal EB 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/38.589 – Šilumos stabilizatoriai).**
- 2. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Prek

Labucka

Kreuschitz

Paskelbta 2015 m. liepos 15 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.